

● SAMOUPRAVNO IN PROSTORSKO PREOBLIKOVANJE KS MOSTE

Čas referendumu se naglo približuje

Če bi hotel zapisati osebno mnenje o sedanjih pripravah na samoupravno in prostorsko preoblikovanje KS Moste, bi moral ugotoviti, da so se pogovori, tehtanja in ocenjevanja predolgo zadrževala v ožjih krogih razmišljajočih, med aktivisti, vodstvi DPO, organi in delegacijami KS in so šele v drugi polovici februarja prešla v javno razpravo na zborih stanovalcev, sestankih terenskih odborov SZDL, na sestankih družbeno-političnih organizacij, društev itn. Po eni strani je to lahko odraz odgovornosti, da bi bili predlogi za javno razpravo kar najbolj premišljeni in utemeljeni, po drugi strani pa tudi bojazni, da se ne bi »zaleteli«. Zato ni prišlo do sprotnega obveščanja in posvetovanja z občani v vseh pripravljalnih fazah.

Razprave o treh različicah:

a) vse naj ostane nespremenjeno, izboljšata pa naj se samoupravna organiziranost v »bazi«, v terenskih odborih SZDL, v hišni samoupravi itn., b) obstoječa KS naj se prostorsko preoblikuje v tri nove (Stari Vodmat, center Most, Selo) in

c) razprave so se ustalile pri predlogu o razdelitvi na dve novi KS. Prve variante ni bilo moč zagovarjati (četudi so se v javni razpravi pojavljala taka mnenja), ker v KS, ki ima več kot 8.000 prebivalcev s 5.800 volivci, ni možno zagotavljati učinkovitega delegatskega sistema, oziroma odgovornega razmerja med volivci, delegati in delegacijami, dvosmernega obveščanja v vseh fazah odločanja ter zmanjševanja odtujenosti občanov od vseh pomembnih odločitev. Osebnih stikov, zborov občanov in neposrednega odločanja ne

more zamenjati še tako dobro obveščanje prek tiska, delegatske tribune in občinskega glasila, ki sicer prideta v vsako družino. Pri tem je treba upoštevati, da je

KS Moste, četudi ne prostorsko, po številu prebivalstva med največjimi v občini in se v tem pogledu kosa tudi z nekaterimi manjšimi občinami v Sloveniji.

Fotoarhiv NSK

● DESETA SEJA CK ZKJ

MLADI SE ZAVEDAMO, DA JE TA DRUŽBA TUDI NAŠA

Organiziranost in delovanje zveze socialistične mladine je za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov v naši družbi izredno pomembna. Tega se v naši družbi dobro zavedajo vsi organizirani subjekti. Prav problemi mlade generacije v boju za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov in naloge zveze komunistov pri tem so bili predmet razprav na 10. seji centralnega komiteja ZKJ, na kateri je imel uvodni referat član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc.

Celovit pregled dela in nalog mlade generacije, reševanja njenih problemov — ki niso samo njeni, ampak so del družbene celote — in njenih nalog pri nadaljnji graditvi našega samoupravnega socialističnega sistema je pokazal, da je mlada generacija zavestno povezala svojo sedanjost in prihodnost s socialističnim samoupravljanjem, s politiko zveze komunistov s tovarišem Titom na čelu, predvsem pa, da so najširše množice mladih pripravljene nadalje razvijati in braniti pridobitve revolucije, samoupravno pot graditve naše družbe, bratstvo, enotnost in enakopravnost, svobodo in neodvisnost naših narodov in narodnosti.

Temeljni interesi in problemi mladih ljudi niso nič drugega kot del interesov, problemov in potreb celotne družbe, vseh delovnih ljudi. Dosledno uresničevanje delegatskega sistema zahteva kolektivno delo in vključitev najširšega kroga mladih ljudi na vsa področja dogovarjanja in odločanja, v uresničevanje in opravljanje skupnih nalog in akcij, za katere smo se odločili po demokratični poti. Večja učinkovitost mladih delegatov v delegatskem sistemu omejuje odtujenost mladih od političnega odločanja od mladih, vključenih v združeno delo in druge oblike organiziranja ter preprečuje možnosti razreševanja različnih nesamoupravnih pojavov. Zato mora biti ZSMS dobro organizirana, predvsem pa mora

includirati najširši krog mladih ljudi z njihovimi interesi, potrebami in željami. Nujno se je treba otresti različnih oblik forumskega dela ter vrniti na posamičnih, osebnih interesov, ki nimajo nič skupnega z interesi mladih ljudi.

Nadaljevanje na 2. strani

Nadaljevanje na 2. strani

● II. SAMOPRISPEVEK

Zamude, zamudniki in posledice

260 milijonov dinarjev je potrebno primakniti k sredstvom samoprispevka in sredstvom, ki jih zagotavljajo samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti, na osnovi družbenega dogovora o sofinanciranju

Vzroke za potrebna dodatna sredstva je treba iskati predvsem v nacrtni rasti cen gradnje kot opreme za objekte, ki se jim je investicijska vrednost glede na ocenjeno podvojila. Tudi osebni dohodki s svojo rastjo ne morejo ujeti gradbenih stroškov in cen ob omejenih sredstvih samoupravnih interesnih skupnosti, ki morajo gradnjo objektov iz programa samoprispevka dati prednost pred drugimi investicijami; tudi gradnja OŠ in VVZ Fužine ni izjema. Vir naj bi bilo 50 milijonov ostanka sredstev sklada I. samoprispevka in 210 milijonov din, zbranih nad zahtevanimi in dogovorjenimi sredstvi za izvajanje programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti (predvsem regionalne zdravstvene skupnosti), o čemer se bodo delavci odločili na svojih zbiorih. Svoj delež je prispeval tudi zakon o omejevanju investicij, ki pogojuje tudi gradnjo objektov s sredstvi samoprispevka občanov s 50 % izločenih sredstev, ne upoštevajoč pritoka sredstev. Možna je le alternativna odločitev — zbrati sredstva oziroma nameniti »viške« izvajanja programa 2. samoprispevka ali spremeniti terminski plan (odložiti pričetek gradnje objektov na prihodnje leto) in iskati višje dodatnih, tokrat 430 milijonov din. Alternativni odločitvi pa vendar velja zapisati ob-

veznost strokovnih služb skupščine 2. samoprispevka, predvsem investicijskih inženiringov, kjer prednjači LIZ, za iskanje cenejših rešitev, iskanje boljše organizacije dela in boljših izvajalcev. Skokovito naraščanje investicijskih vrednosti objektov ne hote vsiljuje dvom v uspešnost izvajanja nadzora priprave programskih osnov in investicijskih programov ter odgovornosti izvajalcev o porabi družbenih sredstev.

Vseh izvajalcev seveda ni mogoče metati v en koš, a vendarle zamuda Megrada 50 dni pri VVZ Štepanjsko naselje, zamuda Obnove 30 dni pri OŠ in 60 dni pri VVZ Nove Jarše, zamuda GP Židar 150 dni pri OŠ Dolško, zamuda Ingrada 80 dni pri prizidku ZD Moste, zamuda Vegrada 60 dni pri VVZ Novo Polje in krona vseh zamud 210 dni — zamuda Marlesa pri montažni gradnji VVZ Sneberje — vse to ustvarja dvom o

poslovni zmoglosti in resnosti izvajalcev (če ni vzrok višja sila). Gre pa še za zamude pri projektiranju — zastavo nosi Projekt 80 pri projektiranju OŠ Štepanjsko naselje — ponavljanje objekta itd.

Ne bi hoteli nasuti prgišče dvoma o uspešnosti zaključka programa 2. samoprispevka, toda dejstva zahtevajo kazensko odpravljanje slabosti napak, neorganiziranosti in nesposobnosti.

Nesposobnosti Marlesa — izvajalca enote Sneberje — za zgolj 60 mest velja pripisati velik del izgube VVZ Zajčja Dobrava, ker bi morali objekt predati 10. julija 1979, predajajo pa ga šele sedaj. Ali je možno izgubo v celoti pripisati delavcem VVZ, ki so skladno s sprejetimi terminskimi plani razpisali prosta dela in naloge, pa objekt še danes ni končan? Vprašanje velja zastaviti tudi drugače. Kdo bo nosil odgovornost za razpis prostih del in nalog za OŠ v Novih Jaršah, Novem Polju in Dolškem, ki ga je treba objaviti že v aprilu in seveda delavce tudi dobiti. In še drugače — kdo bo nosil odgovornost za zgrajeni objekt, pripravljen za sprejem malčkov, a ne bo delavcev, ki bi opravljali vzgojno delo, ker VVZ noče prevzeti rizika izgube na račun izvajalca.

JANEZ LAH

Foto Hvastija

● PRED DNEVOM ŽENA

Njeni cilji so cilji nas vseh

Osmi marec. Izrečenih bo veliko lepih besed in voščil. Žena pa bo ta dan mnogo intenzivneje pomislila na uresničevanje pravic slehernega človeka v naši socialistični samoupravni skupnosti. Marsikatera se bo ob tem prazniku vprašala, kako se uresničujejo načrtani cilji samoupravnih odnosov in samoupravnega pojmovanja njene vloge. Koliko sama prispeva k temu cilju, bodisi z delom, bodisi izobraževanjem in osveščanjem, zavedajoč se, da vedno bolj prihajajo do izraza njene sposobnosti tako na delovnem mestu kakor v krajevni skupnosti in v krogu družine.

Njene težnje po pristnem in humanem odnosu med spoloma se vsak dan bolj uveljavljajo in uresničujejo. Zaveda se, da takšni odnosi lahko obstajajo in se razvijajo samo med dvema ekonomsko enakopravnima subjektoma. Zato so njene težnje in njeni naporji usmerjeni v lastno delo, do uveljavljanja le-tega. Skoz vse te napore pa se spreminja tudi njen položaj v naši samoupravni socialistični skupnosti pa tudi v družini kot temeljni celici te skupnosti.

Praznik ni zahteva po enakopravnosti, marveč pregled uspešnosti boja za dosego tega cilja, za osvoboditev dela kot prve in osnovne ustvarjalne življenjske potrebe vsakogar, za zmanjšanje količine potrebnega dela, za podružbljanje gospodinskih opravil, za povečano družbeno skrb za otroke in vnašanje sistematičnega prizadevanja za delitev nujnih opravil med družinske člane, za urejeno družbeno prehrano, za nove oblike otroškega varstva...

Rešitev vseh teh protislovij, s katerimi se žena dnevno srečuje, jo aktivira. A aktivira jo predvsem v spoznanju, da to niso samo njeni cilji, ampak naši, skupni, družbeni. To je boj za novega človeka, za nove odnose med spoloma, za srečnejše življenje nas vseh in posebno naših otrok.

ZDENKA KOVAČIČ

Kajuhov nagrajenec

Aleksander Valič

Med zgodovinskimi, literarnimi, spominskimi deli in pesniškimi zbirkami, ki obravnavajo delavsko gibanje, našo revolucijo in narodnoosvobodilni boj in jih od l. 1960 vsako leto nagrajuje založba Borec, je Kajuhovo nagrado za leto 1979 prejel tudi naš občan s Kodeljevega Aleksander Valič za svoje spomine na frontno gledališče VII. korpusa NOV in POJ-FRONTNIKI. V utemeljitvi je zapisano, da spomini slovenskega gledališkega igralca, zapisani po avtorjevem spominu in drugih zgodovinskih virih, prvi obsežneje prikazujejo delo in poslanstvo te partizanske kulturne ustanove, pomembne ne samo za našo vojsko, temveč tudi za civilno prebivalstvo.

Cestitkam Kajuhovemu nagrajencu se pridružuje tudi uredništvo Naše skupnosti